

STATUS RAPPORT 2022/2023

UDARBEJDET AF NOMI4S. OKTOBER 2023

AFFALDS- OG RESSOURCEPLAN 2022-2034

Affalds- og Ressourceplan 2022-2034

STATUS

1	Indledning	3
1.1	Indledning	3
1.2	LÆSEVEJLEDNING	3
2	Fokusområder	5
2.1	Fokusområde 1: Mindre affald og bedre udnyttelse af naturressourcerne	5
2.1.1	Mere direkte genbrug	6
2.1.2	Mere reparation og upcycling fra genbrugspladserne (Life IP-projekt).....	8
2.1.3	Kommunikation og information.....	10
2.2	Fokusområde 2: Mere og bedre genanvendelse	12
2.2.1	Fokus på den reelle genanvendelse.....	12
2.2.2	Mindre affald til forbrænding og mere til genanvendelse i husholdningerne	13
2.2.3	Mindre affald til forbrænding og mere til genanvendelse i de kommunale institutioner og arbejdspladser.....	15
2.2.4	Affaldssortering i det offentlige rum	16
2.2.5	Brug af ny teknologi	17
2.2.6	Kommunikation og information.....	18
2.3	Fokusområde 3: Udnyttelse af biomasse.....	20
2.3.1	Indsamling af madaffald fra alle husholdninger	20
2.3.2	Madaffald til genanvendelse	21
2.4	Fokusområde 4: Bæredygtigt byggeri.....	22
2.4.1	Vejledning på byggepladserne	22
2.5	Fokusområde 5: Plastik i en cirkulær økonomi	25
2.5.1	Viden og forståelse om plast.....	25
2.5.2	Indsamling af plast i det offentlige rum	25
2.5.3	Mere genanvendelse af plast i kommunen som virksomhed	26
2.6	Fokusområde 6 : "Samspil" med DK2020	28
2.6.1	Transport ved indsamling og behandling af affald	28
2.6.2	Projekt med etablering af fuldmelder i underjordiske beholdere.....	29
2.7	Status affaldsmængder	31
2.8	Afsluttende Bemærkning	36

1 INDLEDNING

1.1 INDLEDNING

Holstebro, Lemvig, Skive og Struer kommuner har et stærkt samarbejde på affaldsområdet på tværs af kommunegrænserne, dette forankret i det fælleskommunale affaldsselskab Nomi4s. Nomi4s varetager opgaver på affalds- og ressourceområdet for de fire ejerkommuner.

Affalds- & ressourceplan for planperioden 2022-2034, blev i 2021/2022 vedtaget i alle fire ejerkommuner.

Affalds- og ressourceplanen 2022-2034 indeholder i alt seks fokusområder, der lægger sig op ad indsatsområderne i den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi og dermed understøtter målene deri.

For hvert fokusområde beskrives baggrund og mål for området, hvilke initiativer der iværksættes og de økonomiske konsekvenser ved initiativernes gennemførelse.

Affalds- og ressourceplanen skal understøtte, at de konkrete mål for genanvendelsesprocent for husholdningsaffald og plastemballage nås, ligesom planen skal understøtte en udvikling, hvor mindre affald forbrændes og mere genanvendes eller genbruges direkte.

Ejerkommunerne laver en årlig afrapportering omkring affalds- og ressourceplanen første gang i 2023.

Nuværende rapport er den første evaluering af Affaldsplanen, og de initiativer der fremgår af planen.

Der er foretaget evaluering på arbejdet i 2022/2023.

1.2 LÆSEVEJLEDNING

Læsevejledningen skal hjælpe dig godt igennem læsningen af denne status på affalds- og ressourceplan.

Fokusområder: Affalds- og ressourceplanen er opdelt i seks overordnede fokusområder, der tilsammen understøtter visionen for planen. Hvert fokusområde indeholder en række initiativer og dertilhørende underliggende konkrete handlinger.

Tidsramme for planperioden:

Grøn farve betyder, planlagt aktivitet i planperioden:

Orange farve betyder, at aktivitet tidsmæssigt er flyttet i forhold til planlagt aktivitet (grøn).

Status projekt:

Farverne indikerer om projektet er opstartet, i gang eller afsluttet.

Rød ikke opstartet og igangsat

Gul projektet er opstartet og igangsat

Grøn projektet er behandlet og afsluttet

2 FOKUSOMRÅDER

2.1 FOKUSOMRÅDE 1: MINDRE AFFALD OG BEDRE UDNYTTELSE AF NATURRESSOURCERNE

FN's verdensmål nr. 12 handler om at sikre bæredygtigt forbrug og produktion for at mindske CO₂-udledningerne frem mod 2030. Det betyder mindre "brug og smid væk"-kultur og bedre udnyttelse af de naturressourcer, der allerede indgår i produktionen. Med andre ord skal vi genanvende naturressourcerne igen og igen gennem forebyggelse, direkte genbrug, genanvendelse og upcycling, så mængden af affald til forbrænding og deponi mindskes. Vi vil løfte affaldet op i affaldshierarkiet i en lokal forankring, hvor virksomheder og borgere tilskyndes til at genbruge og reducere deres affald.

Når man sorterer sit affald, bidrager man til øget genanvendelse af materialer – både hjemme og på genbrugsstationen. Når pap, plastik, gamle dåser og flasker bliver genanvendt, mindskes behovet for ny, energikrævende produktion af disse produkter.

Nomi4s ønsker at arbejde sammen med relevante samarbejdspartnere, så vi kan øge genanvendelsesmulighederne af fraktionerne. Der er fokus på at sikre mere direkte genbrug. Direkte genbrug er en effektiv måde at spare produktionsressourcer på, og dermed mindsker ejerkommunen samlet set sit klimaaftryk.

2.1.1 Mere direkte genbrug

Hvad

Det er ikke et mål i sig selv, at borgere afleverer ting til direkte genbrug på genbrugspladserne, men er det nået ud på genbrugspladserne, skal det være let for borgerne at stille effekter til side til direkte genbrug. I dag afhentes effekter til direkte genbrug af de humanitære organisationer. Denne løsning skal der bygges videre på og udvides med byggematerialer i det omfang, som det giver mening for organisationerne.

Hvorfor

Direkte genbrug ligger øverst i affaldshierarkiet og er et væsentligt skridt væk fra ”brug og smid væk”- kulturen, hvor ressourcerne genbruges uden videre forarbejdning og forbrug af øvrige ressourcer.

Øget mulighed for direkte genbrug med genbrugs-byggematerialer på udvalgte genbrugspladser.

Indsats A: Undersøge om de humanitære organisationer vil udvide deres sortiment med genbrugsegne byggematerialer.

Status: Afventer ny lovgivning omkring de humanitære organisationers fremtidige opgave. Ikke igangsat endnu grundet ovenstående, forventes dialog med de humanitære organisationer i 2024.

Indsats A1: Etablere forsøg fx i samarbejde med humanitære organisationer om at udtage udvalgte fraktioner indenfor byggematerialer til direkte genbrug udenfor åbningstid på genbrugspladserne.

Status: Ikke igangsat endnu, da vi afventer ny lovgivning omkring de humanitære organisationers fremtidige opgave. Forventer at vi kan gå i dialog med de humanitære

organisationer herom i 2024.

Indsats A2: Evaluere forsøget.

Status: Forventer evaluering i 2024, efter igangsættelse af forsøget.

Indsats A3: På basis af evalueringen evt. tilpasse og udvide til andre genbrugspladser.

Status: Ikke igangsat, afventer igangsættelse af forsøgene, forventes udført i 2024 – 2025.

Indsats A4: Kommunikere muligheden for at sætte byggematerialer til side til direkte genbrug.

Status: Afventer igangsættelse, forventes udført i 2024 – 2025.

Bemærkning: Der arbejdes med forsøg på Ulfborg og Struer genbrugspladser, hvor der tages byggematerialer fra, der afsættes til genbrugshjørnet, som borgerne har adgang til og som de kan tage med hjem til eget brug.

Forsøget evalueres løbende i 2023, beslutningen om skalering til andre genbrugspladser foretages i 2024. Herunder skal forventet lovgivning på plads jfr. ovenstående.

Øget mulighed for bedre brug af direkte genbrug med genbrugsmaterialer.

Indsats: Undersøge mulighed for direkte genbrug af byggematerialer for øvrige, eksterne af-tagere, herunder, at kortlægge konsekvenser i forhold til økonomi, afsætning, genanvendelse af øvrige fraktioner etc., fx når vilkår for afsætning ændre sig.

Status: Opgaven planlagt opstart i 2024.

Skole- & besøgstjenesten.

Indsatser: Fortsætte og fastholde fokus på skole- og besøgstjenesten, så såvel børn som voksne får grundlæggende viden om affald og cirkulær økonomi.

Status: Skole- og besøgstjenestens undervisnings- og informationsmateriale opdateres løbende indenfor forbrug – affald - råstoffer m.m. Skoletjenesten havde i 2022 ca. 5.500 besøgende.

2.1.2 Mere reparation og upcycling fra genbrugspladserne (Life IP-projekt)

Life IP-projektet er et EU-projekt benævnt "Reuse". Reuse projektet anvendes og implementeres på Skive Genbrugsplads. Projektet har en varighed af 8 år, hvor Nomi4s er projektet- og økonomisk ansvarlig. I forbindelse med evaluering af projektet overvejes muligheden for at udvide til genbrugspladser i Lemvig, Holstebro og Struer.

Hvad

For at mindske affaldsmængderne og reducere CO₂-udslippet skal affaldet løftes op i affaldshierarkiet, så det bliver en del af ny produktion, direkte genbrug, upcycling eller på anden vis indgår i et nyt kredsløb. Det er formålet med Life IP-projektet Reuse. Projektets fysiske omdrejningspunkt er Skive genbrugsplads. Her undersøges mulighederne for at gøre det lettere for borgere at aflevere til den cirkulære økonomi på genbrugspladserne, og samtidig lettere for virksomheder og kommunale institutioner at få adgang til og udnytte det afleverede affald til fx udvikling af nye produkter og undervisningsmaterialer.

Det kan ske i et samspil med Materiale Genbrugs Lageret (MGL), der leverer materialer primært til skoler, institutioner og andre ikke-kommercielle formål i ejerkommunerne.

Den grundlæggende tankegang er, at der skal være genbrug eller genanvendelse af materialer, der ellers ville være endt længere nede i affaldshierarkiet.

Hvorfor

Når materialer genbruges i stedet for at købe nyt, spares der både på naturressourcerne og energi til produktionen. Mere direkte genbrug og mere genanvendelse eller upcycling vil reducere CO₂-udslippet og mindske mængden af affald til forbrænding. Men det opnås kun ved et samarbejde med borgere, virksomheder og kommunale institutioner om løsninger, der modsvarer deres behov og ønsker. Medejskab i udviklingen bidrager desuden til at fastholde adfærdændringer på lang sigt.

Genbrugspladserne: øget mulighed for at stille genbrugsgenstande fra til direkte genbrug.

Indsatser: Udvikling i forlængelse af MGL, så det modsvarer behov fra virksomheder og institutioner og gør det let at få adgang til materialer til direkte genbrug.

Status: Når genbrugsområdet på Skive Genbrugsplads er etableret (ultimo april 2024), bliver der øget mulighed for både at sætte genbrugsgenstande fra til genbrug men også for at tage fra området. Dette gælder både småting og byggematerialer.

Virksomheder og institutioner: Kortlægge hvem og afdække behov

Indsats A: Kortlægge og indgå i en dialog med virksomheder og institutioner i de fire ejerkommuner om at aftage materialer med særlig fokus på SMV'er (små og mellemstore virksomheder) og startups.

Status: Nomi4s har haft et samarbejde med Bomi og Jeva omkring bøger og CD'er. Samarbejdet er ophørt pga. udfordringer i virksomhederne.
Når genbrugsområdet på Skive Genbrugsplads er etableret, vil vi forsøge at etablere kontakt til flere virksomheder. Det har dog vist sig, at det er sværere end forventet at finde virksomheder, der er interesserede i et samarbejde.

Indsats A1: Kommunikere målrettet med skoler, institutioner og foreninger om at aftage effekter fra MGL.

Status: Etablere forsøg med nyhedsbrev til skoler, institutioner og foreninger i 2023, og invitere undervisere til information om MGL-muligheder og besigtigelse af MGL-lager.

Borgeraktiviteter: behovsafdække og kommunikere.

Indsats A: Afdække behov for borgerrettede aktiviteter om genbrug, upcycling og reparation. Indgå aftaler med lokale facilitatorer, der kan udbyde aktiviteterne.

Status: Der har været afholdt 2 arrangementer i 2023.
Målet er ca. 10 arrangementer årligt fra og med 2024, når genbrugsområdet på Skive Genbrugsplads er etableret.

Indsats A1: Kommunikere løbende med borgerne og borgerinddragelse, med spørgeskemaer og få synlighed omkring aktiviteterne.

Status: Der kommunikeres på de sociale medier, der er pt. en Facebook-gruppe ca. 7.000 medlemmer.

Indsats A2: Kommunikere mulighederne for genbrug og byggematerialer til borgere.

Status: Der kommunikeres på hjemmesiden, Facebook, m.m. med div. kampagner.

2.1.3 Kommunikation og information

Hvad

Viden om affald, sortering og den cirkulære økonomi er forudsætningen for, at man kan håndtere sit affald ansvarligt. Derfor skal arbejdet med at levere relevant kommunikation og målrettede tilbud til borgere, institutioner og virksomheder fortsætte og udvikles.

Hvorfor

Der skal være mening med det, man gør, for at det bliver til en god vane, og man som borger tager ansvar for sit affald. Gode vaner grundlægges i barndommen, og børn er tillige gode til at påvirke deres forældres adfærd. Derfor starter kommunikationsindsatsen med et samarbejde med skoler og andre institutioner.

Informere institutioner, foreninger mv om mulighederne for at afhente materiale på MGL.

Indsats: Kommunikerer muligheder for MGL -materialer til leg og læring.

Status: Der blev i 2020/2021 udarbejdet en opsamlingsrapport, som der løbende bliver evalueret og optimeret på i hele planperioden. Der er samarbejde med alle skoler i ejerkommunerne som ligeledes besøges og der kommer opslag op på alle skoler.

Informere institutioner, foreninger mv om mulighederne for at deltage i skoletjenesten.

Indsats: Kommunikerer skoletjenestens tilbud.

Status: Medarbejder har ved besøg informeret samtlige skoler i 2022 og der følges løbende op i hele planperioden. Besøgstjenesten er nu mange steder en del af skolers årshjul.

Udbrede kendskabet lokalt ift. nationale kampagner om mulighederne for affaldsforebyggelse.

Indsatser: Understøtter og kommunikerer lokalt.

Status: Der udarbejdes løbende videospot m.m. på hjemmesiden samt på de sociale medier for at holde borgerne opdateret omkring affaldsforebyggelse, mere direkte genbrug og genanvendelse.

Informere om sortering på genbrugspladserne med fokus på de materialer, der giver anledning til tvivl og fejlsortering.

Indsats: Genbrugsvejlederne besidder nye kompetencer – deltaget på kursus.

Status: Der er indledt en løbende proces, hvor genbrugspladsvejlederne holdes opdateret via kurser og lignende for hele tiden at kunne servicere og vejlede brugerne der bruger genbrugspladserne, så vi kan løfte mere til direkte genbrug eller genanvendelse.

2.2 FOKUSOMRÅDE 2: MERE OG BEDRE GENANVENDELSE

Selv om produktion og forbrug indrettes efter en cirkulær tankegang, vil der fortsat være affald, der ikke kan genbruges direkte eller ikke er velegnet til genanvendelse. Her handler det i stedet om at sikre en høj udnyttelse af materialerne i affaldet samtidig med, at der ikke sker en negativ påvirkning af miljøet. Gennem affaldsindsamling og -sortering får vi udskilt det affald, der kan genanvendes. Det er alt det affald, der kan erstatte jomfruelige materialer, dvs. helt nye ressourcer, og kan være fx glasaffald, der kan smeltes om til ny glasemballage, eller metalaffald, der smeltes om og bruges til dåser. Samtidig får vi udskilt affald med evt. skadelige stoffer eller problematisk indhold.

Sigtepunktet i EU's strategi er derfor, at mindre affald skal forbrændes, og mere skal genanvendes bedre. Målet for genanvendelse er i den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi på 65% i 2035. For at nedbringe mængderne til forbrænding og sikre mere genanvendelse, skal der sorteres mere i hele samfundet. For at øge genanvendelsen af materialer skal der sorteres mere.

2.2.1 Fokus på den reelle genanvendelse

Hvad

Den reelle genanvendelse ved afsat affald til genanvendelses anlæg synliggøres, fordi rigtig sortering giver rene fraktioner, og rene fraktioner øger mulighederne for genanvendelse. Der kan ganske enkelt produceres nye produkter af højere værdi. Samtidig udnyttes mere af affaldet til genanvendelse i stedet for forbrænding og deponi. Det er baggrunden for, at den reelle genanvendelse indgår i valget af aftager af affaldet. Ved både at synliggøre den reelle genanvendelse og tillige inddrage den i beslutningsprocessen omkring valg af aftager sættes der fokus på vigtigheden af rene fraktioner.

Hvorfor

Fejlsorteringer og forkert håndtering af affaldet giver øget miljø- og energibelastning til bl.a. transport og sortering. Derfor flyttes fokus i den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi fra indsamlede mængder inklusive fejlsorteringer mv til at se på den reelle genanvendelse af det indsamlede, "rene" affald.

En øget genanvendelse af materialer kan være med til at mindske dels klima- og miljøpåvirkningen, dels efterspørgslen på nye (jomfruelige) naturressourcer. Derfor skal affaldet indsamles, sorteres og behandles, så materialernes egenskaber bevares.

Opgøre den reelle genanvendelse.

Indsatser: Der foretages løbende beregninger omkring den reelle genanvendelse, i takt med affaldsdata bliver registreret.

Status: Henvises til opgørelse pkt. 2.8.

Inddrage reel genanvendelsesprocent som en parameter i udbud af afsætning af affald 2022-2025.

Indsatser: Ved udbud i forbindelse med afsætning af affald, bliver der stillet krav til en min. % reel genanvendelse på de modtageranlæg hvor det er muligt.

Status: Der stilles krav omkring genanvendelsesprocenten som parameter i div. udbud. Her kan blandt andet nævnes udsorteringen af plast og mælkekartoner, hvor der i

udbuddet var krav om min. 60% reel plastgenanvendelse beregnet ud fra den samlede andel af plast i fraktionen der behandles.

Tilpasse processen for udbud, så der bliver taget aktiv stilling i hvert enkelt udbud til vægtning af reel genanvendelse i forhold til bl.a. øvrige miljøsyn, herunder CO2-udledning, og økonomi.

Indsatser: Det er nyt vi nu kigger ind i parameter som CO2-udledning, der har hidtil været væg-
tet omkring økonomi og miljø. Der bliver mere fokus på fra 2024 hvor vi går i gang
med at se ind i påvirkningen af CO2 aftryk i de forskellige udbud.

Status: Der bliver i hvert udbud taget aktiv stilling til vægtningen omkring miljø, genbrug,
økonomi.

2.2.2 Mindre affald til forbrænding og mere til genanvendelse i husholdningerne

Hvad

Det skal være nemt for borgerne at sortere affaldet korrekt. Som et led heri skal alle kommuner i Danmark indsamle de samme 10 affaldsfraktioner til kildesortering i husstanden: Papir-, pap-, plast-, metal-, glas-, plast-, drikke- og fødevarekartoner, tekstilaffald, farligt affald samt mad- og restaffald. Sammen med indførelsen af de 10 affaldsfraktioner er der en løbende kommunikation omkring sortering og målet med mindre affald til forbrænding og mere til genanvendelse.

Hvorfor

Målet er at få en endnu bedre udsortering af genanvendelige fraktioner fra restaffaldet, så der bliver flere ressourcer til genanvendelse og færre til forbrænding. Derfor skal det være let for alle at sortere, uanset hvor i landet man bor. Sorteringen skal endvidere ske tættest på kilden, dvs. i husstanden. Det har den fordel, at det sætter ekstra fokus for borgerne på, om affaldet indeholder ressourcer, der kan genanvendes, og dermed gøres det nærværende at deltage i den cirkulære økonomi.

Handlinger: Indføre indsamlingsordning for blød plast – pap – mad- og drikkekartoner –
farligt affald 2022-2023.

Status: I første kvartal 2021 blev der gennemført et forsøg med indsamling af papir, pap,
plast, mad- & drikkekartoner, metal og glas ved 500 husstande i Holstebro Kom-
mune. Forsøgets resultat dannede grundlag for volumen og tømmefrekvens for be-
holderne ved en ændret indsamlingsordning til ni affaldsfraktioner.

Den nye indsamlingsordning blev gennemført i efteråret 2022 med levering af en tredje affaldsbeholder således, at alle en- og flerfamilie husstande sorterer i fraktionerne rest- og madaffald, metal og glas samt papir, pap, blød og hård plast og mad- & drikkekartoner.

Samtidig blev der udleveret en rød plastkasse til farligt affald. Indsamlingen af det farlige affald, sker ved bestilling af ombytning via Nomi4s' hjemmeside eller app'en AffaldNomi4s. Der er også mulighed for, at få byttet de røde kasser på genbrugspladserne.

Handlinger: Indføre indsamlingsordning for mad- og restaffald samt genanvendelige fraktioner for sommerhuse og kolonihaver.

Status: Restaffaldsbeholderen ved sommerhusene blev ombyttet til beholder til rest- og madaffald i perioden fra april til juni 2023.

Til indsamling af de genanvendelige fraktioner i sommerhusområder stilles miljøstationer (affaldsøer) med nedgravede containere til rådighed. Etablering af miljøstationerne sker løbende i takt med aftaler med grundejere. Fuld implementering forventes færdiggjort i 2024.

Handlinger: Indføre indsamlingsordning for tekstiler.

Status: Indsatsåret for indsamling af tekstiler er efter tidsplanen sat til 1. januar 2025.

Ny lovgivning om indsamling af tekstilaffald trådte i kraft den 1. juli 2023, og derfor er indsamlingen igangsat i år. Der blev i august i år uddelt specielle poser til

tekstilaffald, og indsamlingen startede op i uge 36. Indtil uddeling af specialposer har borgerne kunnet benytte storskraldsordningen til tekstilaffald.

Handlinger: Udskifte piktogrammer for de 10 fraktioner på beholdere etc. i forbindelse med udskiftning af beholdere, så de følger vejledningen

Status: I forbindelse med at beholderen til papir, pap, plast og mad- & drikkekartoner blev leveret ud til husstandene i efteråret 2022, blev piktogrammerne på den eksisterende genbrugsbeholder samtidig skiftet til metal og glas, så alle beholdere fremstår med de korrekte piktogrammer efter piktogramsystemet.

Handlinger: Gennemføre undersøgelse af effekten af de nye indsamlingsordninger for dagrenovation.

Status: Planlagt til gennemførelse i 2024.

2.2.3 Mindre affald til forbrænding og mere til genanvendelse i de kommunale institutioner og arbejdspladser

Hvad

På de kommunale institutioner og øvrige kommunale arbejdspladser bliver der allerede sorteret i flere fraktioner. I planperioden skal det sikres, at denne affaldssortering bliver tilpasset, så den modsvares i størst mulig grad sorteringen i de private hjem. Affaldssorteringen skal implementeres, så den modsvares institutionernes individuelle behov og arbejdsforhold.

Hvorfor

Det er naturligt, at kommunerne selv går foran på sortering af affaldet, så mindst muligt af det kommunale affald fra institutioner og arbejdspladser bliver forbrændt, men i stedet bliver genanvendt. Ud over at medvirke til forbedring af den samlede genanvendelsesgrad for kommunen, bliver der også i borgernes møde med det offentlige en sammenhæng til sortering i hjemmet.

Handlinger: Undersøge behovet for yderligere sortering i de kommunale institutioner og arbejdspladser.

Status: I forbindelse med implementering af ny sortering blev der undersøgt, hvilke fraktioner kommunale institutioner manglede beholdere til. Beholdere er leveret og implementeret.

Handlinger: Gennemføre initiativer i de enkelte kommuner for at øge udsorteringen.

Status: Kommunale institutioner fik i efteråret 2022 beholdere til sortering i samme fraktioner som husstande dvs. restaffald, madaffald, metal, glas, papir, pap, plast og mad- & drikkekartoner. Dog ikke Tekstilaffald og enkelte steder farlig affald.

2.2.4 Affaldssortering i det offentlige rum

Hvad

Sorteringen i det offentlige rum som for eksempel gågader, shelterpladser, rasteplasser og parker skal øges, så det bliver muligt at sortere rigtigt såvel ude som hjemme.

Hvorfor

De gode vaner med sortering af affaldet skal ikke stoppe, når man går ud ad hoveddøren. Der skal også være gode muligheder for at sortere i det offentlige rum, især hvor der befinder sig mange mennesker (og dermed mest affald). Det skaber en sammenhængende oplevelse for borgerne og er med til at støtte op om sortering både ude og hjemme, og sikrer en oplevelse af, at alle sorterer og har et ansvar for affaldet.

Handlinger: Undersøge muligheder og behov for at indføre (yderligere) affaldssortering i det offentlige rum (bl.a. hvilke fraktioner der er behov for og hvor).

Status: Påbegyndes i fjerde kvartal 2023.

Handlinger: Gennemføre forsøg med affaldssortering på udvalgte steder i samarbejde med kommunernes vej- og parkafdelinger.

Status: Planlagt til gennemførelse i 2024.

Handlinger: Undersøge muligheder og behov for indsamling af plast i det offentlige rum.

Status: Planlagt til gennemførelse i 2024.

Handlinger: Planlægge eventuel yderligere sortering ud fra forsøg og undersøgelser, herunder hvor og hvilke fraktioner.

Status: Planlagt til gennemførelse i 2024.

Handlinger: Løbende implementerer affaldspiktogrammer på offentlige skraldespande ved ny-etablering (jf. lovgivning) eller udskiftning.

Status: Ikke påbegyndt. Vil ske ved udskiftning eller opsætning af nye skraldespande.

Handlinger: Undersøge mulighederne for samarbejde med Naturstyrelsen og evt. nabokommuner om fælles indsats (både kommunikation og samarbejde om løsninger, steder med særligt fokus).

Status: Vil indgå som en del af de øvrige initiativer omkring affald i det offentlige rum.

Handlinger: Undersøge mulighederne for og evt. ansøge om støtte fra puljer, fx producentansvarsordningen.

Status: Ikke påbegyndt. Vil indgå som en del af de øvrige initiativer omkring affald i det offentlige rum.

2.2.5 Brug af ny teknologi

Hvad

Gennem løbende undersøgelse skal det afdækkes, om der er findes muligheder for yderligere udnyttelse af ressourcerne med hjælp af ny teknologi. Det gælder i hele affaldskæden. Eksempelvis ved at optimere indsamlingen med etablering af fuldmeldere, *se fokusområde 6 omkring DK2020*, men også ved i afsætningen af affaldet at inddrage de muligheder, som ny teknologi kan udløse.

Hvorfor

Afsætningsmulighederne for affaldet ændrer sig løbende. Samtidig kommer der nye teknologier til, der kan gøre det, vi tidligere har afvist som en mulighed af økonomiske, miljø- eller klimamæssige forhold, nu bliver løsninger.

Handlinger: Afdække nye teknologier, der kan øge afsætningsmulighederne til genanvendelse.

Status: Løbende proces i hele planperioden. I forbindelse med afsætningsaftaler bliver der løbende undersøgt muligheder for anvendelse af nyeste teknologi på området.

2.2.6 Kommunikation og information

Hvad

Viden om affaldets rejse i en cirkulær tankegang og ikke mindst helt enkel viden om sortering og affaldsløsninger kommer ikke af sig selv. Det kræver en løbende indsats med kampagner og information, der engagerer borgerne i at sortere, aflevere til direkte genbrug og genanvendelse. Det skal være naturligt at sortere sit affald, ligesom det skal være en naturlig tanke, at andre kan måske bruge de ting, som man ikke selv længere kan bruge.

Hvorfor

Viden er udgangspunktet for at ændre holdninger. Derfor er god og vedvarende kommunikation om nye ordninger, affaldets rejse etc. Essentiel for at få borgerne til at sortere og mindske mængden af affald, der ikke genbruges eller genanvendes.

Handlinger: Udarbejde kommunikationsstrategi og -plan for de nye ordninger.

Status: Inden implementeringen af de nye ordninger i 2022 blev der udarbejdet en kommunikationsstrategi og -plan. Planen indeholdt bl.a. løbende information om den kommende nye ordning, sorteringsvejledninger, facebookgruppe, affaldsapp, udstillinger og deltagelse på messer.

Handlinger: Udarbejde nye sorteringsvejledninger til alle boligtyper.

Status: I 2022 blev der lavet en udførlig sorteringsvejledning både til enfamiliehuse og etageboliger, som blev uddelt ved start af ny sortering. Sommerhuse begyndte sortering i 2023, og her er der lavet en speciel sorteringsvejledning tilpasset sortering i sommerhusområder.

Handlinger: Deltage i arrangementer med fokus på affaldssortering.

Status: Deltager løbende på messer, festival o.l. samt ved div. arrangementer rundt i ejerkommunerne.

Handlinger: Afklare behov for fælles kampagner omkring affaldssortering i det offentlige rum.

Status: Forventes igangsat i 2024.

2.3 FOKUSOMRÅDE 3: UDNYTTELSE AF BIOMASSE

Den biologiske del af den cirkulære økonomi er ikke blot en central del af landbruget og fødevarerindustrien, men også af borgernes hverdag, når de smider madaffald ud. Madaffaldet kan genanvendes ved fx bioforgasning og udgør et potentiale for såvel klima som økonomi. Ved bioforgasningen dannes metan, som kan lagres og anvendes som CO₂-neutralt drivmiddel. Det organiske madaffald "booster" desuden energiproduktionen på biogasanlægget, da gaspotentialet i organisk affald er højere end i almindelig gylle. Derved øger madaffaldet gasproduktionen i et biogasanlæg. Restproduktet fra bioforgasningen indeholder væsentlige næringsstoffer, især fosfor, der er en begrænset ressource, og kan derfor med fordel anvendes som gødning på markerne. Dermed understøttes en cirkulær tankegang.

Undersøgelser har tidligere vist, at genanvendelsen af de forventede 13.000 ton madaffald/år fra ejerkommunerne vil kunne give 1.320.000 m³ gasproduktion, hvilket svarer til opvarmning af 500 husstande årligt.

I den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi er der krav om henteordninger for madaffald hos husholdninger fra 1. juli 2021. Formålet er at øge mængden af genanvendt madaffald.

2.3.1 Indsamling af madaffald fra alle husholdninger

Hvad

Der er allerede i de senere år indført indsamling af madaffald hos helårshuse, etagebyggeri og institutioner. Erfaringerne herfra skal udnyttes, så løsningerne til indsamling vedligeholdes, optimeres og udvides til også at omfatte sommerhuse og kolonihaver. Hvis madaffaldet ikke bliver udsorteret som madaffald, vil det typisk i stedet blive til restaffald, der forbrændes. Derfor er det vigtigt at gøre det let at udsortere madaffald med tilstrækkelig beholderkapacitet og løsninger, der passer ind i borgernes hverdag. Se også fokusområde 2 omkring indførelsen af sortering i 10 fraktioner.

Hvorfor

Madaffald udgør en væsentlig ressource og ved at udnytte det til bioforgasning og gødning fastholdes vigtige næringsstoffer i kredsløbet.

Initiativ: Vedligeholde og optimere indsamlingsordningen for madaffald.

Status: Der udarbejdes løbende kommunikation omkring affaldssortering herunder også omkring sortering af madaffald. Efter evaluering af de nye sorteringer i 2024, vil der blive taget stilling til initiativer omkring øget indsamling af madaffald.

Initiativ: Udvide indsamlingsordningen for madaffald til også at omfatte sommerhuse og kolonihaver.

Status: Indsamling af madaffald ved sommerhuse blev påbegyndt i anden kvartal 2023. Enkelte kolonihaveforeninger har fået beholder til madaffald, og ordningen vil blive udullet i de øvrige kolonihaver inden udgangen af 2023.

Initiativ: Undersøge om de eksisterende løsninger kan optimeres.

Status: Dette vil ske i forbindelse med undersøgelse af effekten af de nye indsamlingsordninger i 2024. Øvrige tiltag er ikke fastlagt på nuværende tidspunkt.

2.3.2 Madaffald til genanvendelse

Hvad

Madaffald er en relativ ny fraktion, der kræver information og vidensopbygning hos borgerne. Der skal derfor løbende kommunikeres omkring sortering af madaffald.

Hvorfor

Borgerne er i forvejen gode til at sortere deres affald, og indførelsen af sortering i mad- og restaffald betød ikke blot, at man frasorterede til madaffald, men også at der kom fokus på de øvrige genanvendelige fraktioner.

De gode sorteringsvaner skal fastholdes, så der løbende er et fokus på at sikre en renere madaffaldsfraktion. Dermed kan såvel gældende som eventuelt skærpene grænseværdier for tungmetaller og fysiske urenheder som fx plast i mad- og haveaffald til gødning overholdes.

Initiativ: Informere borgerne om betydningen af rene fraktioner, videns opbygge bl.a. med fokus på affald, der ikke er intuitivt let at sortere.

Status: Via facebookgruppen "AffaldNomi4s" bliver der informeret om sortering af specifikke emner, som borgere stiller spørgsmål om. I 2024 og 2025 vil der blive sat øget fokus på betydning af sortering, og hvad der sker med det sorterede affald.

2.4 FOKUSOMRÅDE 4: BÆREDYGTIGT BYGGERI

Bygninger har en levetid på 40-100 år, og nybyggeriet svarer til ca. 1% af den samlede bygningsmasse. Derfor finder man især potentialet for at øge cirkulariteten i byggeriet ved renovering og nedrivning af eksisterende bygninger. I dag genanvendes eller materialenyttiggøres mere end 70% af bygge- og nedrivningsaffaldet (nationalt tal og krav).

Når bygningsdele rives ned i forbindelse med renovering eller nedrivning, er en af de store udfordringer at få udsorteret byggeaffaldet, så materialer med farlige stoffer frasorteres, mens det øvrige byggeaffald sorteres i henhold til affaldshierarkiet og i forhold til de tekniske kvaliteter, de har. Der kan være både økonomiske og miljømæssige fordele i, at byggeaffaldet forberedes til genbrug og genanvendelse i nyt byggeri frem for, at det bliver knust og lagt under vejene. Det er imidlertid vigtigt, at der i den forbindelse er fokus på, at nyt byggeri ikke kommer til at indeholde miljø- eller sundhedsskadelige materialer eller materialer med uønsket lav teknisk kvalitet.

Der indføres et krav om LCA-beregning fra 2023 for alt nybyggeri og en grænseværdi for nybyggeri over 1000 m² i 2023 og for øvrigt nybyggeri fra 2025. Livscyklusanalysen, LCA, beregner byggeriets CO₂-udledninger over hele dets livscyklus, og er en del af den politiske aftale om national strategi for bæredygtigt byggeri (2021).

Med baggrund i de forventede øgede krav til dokumentation og genbrug eller genanvendelse af bygge- og anlægsaffald vil der være fokus på bedre sortering, genbrug og genanvendelse samt korrekt udsortering af farligt og deponeringseget bygge- og nedrivningsaffald.

2.4.1 Vejledning på byggepladserne

Hvad

I det omfang der gennemføres miljøtilsyn på virksomheder og byggepladser, skal virksomhederne vejledes i regler og muligheder for bortskaffelse, genbrug og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald. Det skal være let at finde information om anmeldelse af og viden om byggeaffald. Målet er at øge genanvendelsen og samtidig minimere risikoen for forkert håndtering af affald, herunder materialer med farlige stoffer.

Hvorfor

Der er i den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi lagt op til, at der skal indføres nationale krav om standardiserede nedrivningsplaner og kompetencekrav til selektiv nedrivning af byggerier, så materialerne i højere grad end i dag genbruges og genanvendes, frem for at blive nyttiggjort som vejfyld eller lignende.

Genbrug og genanvendelse i byggeriet kræver særlig viden om materialernes egenskaber og indhold, så genbrug og genanvendelse sker på en miljø-, sundheds- og sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

Anmeldelse af byggeaffald kan være en omfattende, men særdeles vigtig proces, fordi det er heri gennem, at korrekt bortskaffelse sikres. Ved korrekt bortskaffelse mindskes risikoen for spredning af PCB og andre stoffer, der kan være farlige for miljø og sundhed.

Som en del af evt. miljøtilsyn på byggepladserne også inkludere affaldshåndtering

Initiativ: Udarbejde tjekliste til brug ved miljøtilsyn på byggepladser

Status: Samarbejdskommunerne har udarbejdet en tjekliste som kan medtages på miljøtilsyn på byggepladser. Opgaven ligger ved Ejerkommunerne

Initiativ: Opdatere branchevejledninger for sortering

Status: Branchevejledninger for sortering af erhvervsaffald er gennemgået i 2023 og forventes opdateret i 2024.

Kommunikation gennem gode affaldshistorier/cases/vejlednings- og informationsmateriale

Status: Mulighed for mere (direkte) genbrug i kommunalt byggeri

Hvad

I fokusområde 1 er der et initiativ omkring direkte genbrug af byggeaffald i samarbejde med humanitære organisationer. Dette initiativ er rettet mod private borgere. Ejerkommunerne er også selv byggherrer og har derfor en særlig god position for at vise, hvordan direkte genbrug i byggeri kan understøttes. Det kan bl.a. ske gennem valg af byggematerialer, der kan genanvendes på længere sigt, og prioritering af byggeri der kan bruges til flere formål over tid.

For at sikre at mest muligt bygge- og anlægsaffald fra kommunalt byggeri bliver udsorteret til genbrug, kan det indarbejdes, at det afleveres til kommunernes eget affaldsselskab.

Hvorfor

Undersøgelser viser, at der er et væsentligt potentiale i en omstilling til et mere bæredygtigt byggeri, som omfatter alle faser i byggeriets livscyklus. Der anvendes en høj andel af jomfruelige materialer i byggeri, ligesom mange materialer er sammensat af flere, forskellige råvarer, der vanskeliggør genanvendelse. Der er en national strategi for bæredygtigt byggeri, hvor 21 initiativer skal understøtte et mere bæredygtigt byggeri, der samtidig er både kvalitetsbevidst og økonomisk ansvarligt. Et af initiativerne i den nationale strategi omhandler sikkert og sundt genbrug i byggeriet med et bredt samarbejde mellem bygge- og nedrivningssektoren og offentlige myndigheder om fremme af cirkulær økonomi i byggeriet.

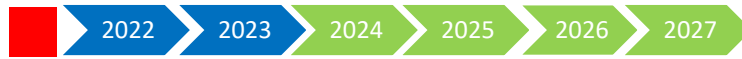
Initiativer:

- Gennemføre en undersøgelse af, hvordan kommunerne kan understøtte, at mere materiale kommer i direkte genbrug

- Tage aktivt stilling til i projektering på fremtidigt byggeri og renoveringer, om bygninger skal ses som en materialebørs/mulighedskatalog

- Undersøge muligheder for, at det indarbejdes i de kommunale bygge- og anlægsprocesser, at bygge- og anlægsaffald udsorteres og afleveres til Nomi4s

Status: Opgaven er ikke påbegyndt endnu, men planlægges opstartet i 2024.

2.5 FOKUSOMRÅDE 5: PLASTIK I EN CIRKULÆR ØKONOMI

Plastik er et på mange måder smart materiale, der anvendes bredt til alt fra fx at forlænge fødevarers levetid og sikre en (vægtmæssig) let indpakning af varer, der skal transporteres langt. Men det er også et materiale, der kan være vanskeligt at genanvende, fordi det ofte er sammensat af flere forskellige plastktyper og tillige kan være snavset af fx madrester. I stedet for at genanvendes bliver plastikken derfor ofte brændt, og forbrændingen af plastikaffald er en væsentlig kilde til CO₂-udledninger i affaldssektoren.

Der er generelt både i virksomheder og hos borgerne et øget fokus på brugen af plastik. Løsningen er ikke nødvendigvis at bruge mindre plastik, men at bruge plastik på en måde, hvor genanvendelse bliver mulig. På langt sigt handler det om at få plastik ind i et kredsløb, hvor mest muligt genanvendes og ikke går til forbrænding.

Mængden af indsamlet plastikaffald til genanvendelse er stigende både nationalt og lokalt. Blød og hård plast indgår i de 10 fraktioner, der skal indsamles husstandsnet (se også fokusområde 2). Det er et mål i den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi, at indsamlingen af plastaffald strømlines på landsplan, og at kommunerne skal stille krav om 60% reel genanvendelse af det indsamlede plastikaffald (uden urenheder og fejlsorteringer), når affaldet udbydes til behandling. Genanvendelsen af plastikemballageaffald skal ifølge den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi øges til mindst 50 pct. i 2025 og 55 pct. i 2030.

2.5.1 Viden og forståelse om plast

Hvad

Mange forbrugere er i dag i tvivl om, hvordan de skal sortere deres plastaffald. Viden og forståelse for betydningen af sortering skal opnås gennem løbende kommunikation og information. Se også fokusområde 2.

Hvorfor

Genanvendelse af plast i husholdningerne er udfordret af, at der findes mange, forskellige typer af plast. Det er vanskeligt for borgerne at udsortere plast korrekt, når fx emballage ofte er sat sammen af forskellige plasttyper, der skal behandles forskelligt for at kunne genanvendes. Meget plast ender derfor i restaffald, og der skal derudover ske en større eftersortering af plastikaffaldet, for at det kan genanvendes.

Deltage i arrangementer, bruge skoletjenesten til at skabe en holdning til brug af plast.

Status: Vi har fokus på fremstilling- forbrug- og genanvendelse af plast i hele planperioden. Særligt vil vi i forbindelse med producentansvar som kommer i 2025, lavet div. yderligere kampagner herom.

2.5.2 Indsamling af plast i det offentlige rum

Hvad

Plast i naturen er både en æstetisk og miljømæssig problemstilling. Der etableres en ordning for indsamling af plastaffald i det offentlige rum, så det bliver let at sortere plastaffald fra til genbrug og genanvendelse, også når man er uden for eget hjem.

Hvorfor

Meget plastaffald ender i naturen – det ses langs strandene som en del af det marine affald. Men det ses også i og ved siden af de skraldespande, der er opstillet i det offentlige rum til restaffald. Det fremgår af Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (2020), at der senest 1. januar 2025 skal indføres en ordning for indsamling af plastaffald i det offentlige rum. Ved en særskilt indsamling af plast også i det offentlige rum tages de gode vaner fra husholdningen med ud, og mere plast kan gå til genbrug og genanvendelse.

Pilotprojekter, gerne i samarbejde med vej- og parkafdelingerne i kommunerne, herunder evaluering af forsøg, besøgsstrømme etc.

Status: Planlagt til 2025.

Etablere ordning for indsamling af plastaffald i det offentlige rum.

Status: Planlagt til start af 2025.

2.5.3 Mere genanvendelse af plast i kommunen som virksomhed

Hvad

Plast er velegnet til både emballage og engangsprodukter. Meget plast anvendes således i kommunerne selv til alt fra indpakning til engangs-madbakker. I Holstebro Kommune er der allerede en særlig plaststrategi, der fokuserer på en smart og mere bæredygtig håndtering af plast ved bl.a. at indtænke plastens kredsløb allerede i indkøbsfasen og øge sorteringsmulighederne i kommunens egne storkøkkener mv. Desuden vil Holstebro Kommune anvende erfaringer og viden fra nomi4s omkring plasttyper og genanvendelsesmuligheder.

Hvorfor

Ved at tænke plastens kredsløb ind allerede ved indkøb, og her afdække eventuelle alternative, bæredygtige løsninger, kan forbruget reduceres, ligesom der kan tages højde for bortskaffelse af plastproduktet, stilles krav til muligheder for genbrug og genanvendelse.

I samarbejde med kommuner og regioner fremmes udbredelse af den eksisterende vejledning fra november 2019 om bæredygtigt indkøb af plastemballage og engangsplastprodukter, med henblik på, at øge efterspørgslen på genanvendt plastik. Forum for bæredygtige indkøb opfordres til at udvide vejledningen til også at omfatte andre typer af plastikprodukter.

Indkøb: Indarbejde (realistiske og tilpas ambitiøse) krav til produkternes indhold af plast i udbud og indkøbsaftaler.

Status: Opgaven behandles i de enkelte ejerkommuner.

Videns dele erfaringer fra udbud og indkøbsaftaler fra Holstebro Kommune med de øvrige ejerkommuner (erfarings-netværk).

Status: Opgaven behandles i de enkelte ejerkommuner.

Sortering i køkkener og andre steder med højt plastforbrug vurderes og tilpasses ved behov.

Status: Opgaven behandles i de enkelte ejerkommuner.

2.6 FOKUSOMRÅDE 6: "SAMSPIL" MED DK2020

Alle ejerkommuner deltager i DK2020 samarbejdet, hvor 95 danske kommuner har forpligtet sig på at udvikle klimahandlingsplaner, der lever op til Parisaftalens målsætninger om at nedbringe drivhusgasudledningen, så den globale temperaturstigning holdes under 2 grader celsius og der stræbes efter 1,5 grader.

Det indgår også i "*Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*" fra juni 2020, hvor det blandt andet fremgår, at affaldssektoren i 2030 vil stå for 5,7% af de nationale CO2-udledninger. Den væsentligste del af udledningerne vil stamme fra forbrænding af affald, som i de øvrige fokusområder i denne affalds- og ressourceplan skal mindskes.

Derfor indgår renovation og affald som en naturlig part i arbejdet med at reducere CO2-udledningen, både i forhold til selve indsamlingsopgaven, der er ressourcekrævende, og den videre behandling af det genanvendelige affald. Affaldet skal i kredsløb igen og igen, så ressourcerne ikke mistes, men samtidig skal det ske på en måde, som ikke bidrager negativt til klimaet. Det understøtter også kommunernes ønske om at gå foran, ikke blot med en overordnet DK2020 klimahandlingsplan, men også med at vise i dagligdagen, hvordan CO2-aftrykket kan mindskes.

2.6.1 Transport ved indsamling og behandling af affald

Hvad

Når der vælges, hvordan affaldet skal transporteres og håndteres fra indsamling ved husstanden til behandlingen på modtageanlægget til genanvendelse, skal CO2-forbruget indgå som en parameter i afgørelsen.

Indsamling, håndtering og afsætning af affald er en ressourcekrævende proces, hvad angår transport ved indsamling og videre kørsel til modtageanlæg, men også selve modtageanlæggets processer kan være CO2-tunge. CO2-aftrykket indgår derfor – ud over øvrige miljøkriterier og økonomi – som et klima-kriterium ved beslutninger om indsamling, håndtering og afsætning af affaldet. Det skal ses i et samlet hele på tværs af affaldets (cirkulære) værdikæde.

Hvorfor

Ved at inddrage CO2-aftrykket som et af flere kriterier i valget af løsninger understøttes ejerkommunernes fokus på at reduceres drivhusgasudledningen.

Transport ved indsamling af affald

Initiativer: Brændstof, kørselsruter, afstande, mængder, tomkørsler og brug af sensorer (smart tømning) – målt på kørte km, stjernekm, tomkørsler i ton eller m3 – kortlægges for at kunne optimere transporten.

Status: Opgaven er planlagt til igangsættes i 2024.

Transport ved afsætning af affald

Initiativer: Brændstof, afstand til modtageanlæg, tomkørsler kortlægges for at kunne optimere transporten.

Status: Opgaven er planlagt til igangsættes i 2024..

Modtageanlæg

Initiativer: Modtageanlæggets CO2-belastning inddrages i valg af anlæg.

Status: Der er i 2024 planlagt at der skal arbejdes med klimaaftryk samt CO2 belastning hvilket også kommer til at omfatte valg af modtageranlæg.

2.6.2 Projekt med etablering af fuldmelder i underjordiske beholdere

Hvad

Nogle steder varierer affaldsmængderne ikke blot hen over året, men også med større udsving i løbet af ugerne. Det gælder fx i sommerhusområder, hvor der vil være højsæson for affald i løbet af sommerperioden og ved højtiderne, ligesom der er større belastning omkring de traditionelle skiftedage ved udlejning.

I dag tømmes alle underjordiske beholdere med en fast tømme frekvens, fx hver 2, 4, 6 eller 10. uge.

Som forsøg etableres der fuldmeldersystem på de miljøstationer, der er etableret i sommerhusområderne i Skive Kommune samt ved fem ældrecentre også i Skive Kommune.

Hvorfor

Projektet udføres for at klarlægge, om det er en fordel, at underjordiske beholdere tømmes efter systemet med fuldmelder, hvor tømningens frekvens afhænger af behovet på den enkelte beholder.

Måleparametrene er bl.a. CO2-besparelse og økonomi. Det skal bl.a. afdækkes, om de underjordiske beholdere kan tømmes færre gange, så der opnås økonomiske besparelser, driftsmæssige fordele for renovatøren og besparelser på CO2-udledningen.

Etablere fuldmeldersystem på udvalgte underjordiske beholdere

Status: Nedgravede containere i sommerhusområder samt ved fire plejecentre fik i første kvartal 2022 monteret sensorer, som måler fyldningsgraden. Forsøg med tømning efter fyldningsgraden blev gennemført i anden og tredje kvartal 2022.

Afklare, om resultaterne fra forsøget kan overføres til øvrige underjordiske beholdere.

Status: Forsøget med tømning efter fyldningsgrad blev evalueret i første kvartal 2023. Resultatet af forsøget viser, at der kan tømmes færre gange, men at der køres længere for hver tømning. Beskeder sendes via GSM, og der var udfordringer med at modtage beskeder fra sensorer i områder med ringe mobildækning.

Evt. idriftsætte, hvor/hvis det giver mening økonomisk, driftsmæssigt og i forhold til CO2-udledning.

Status: Efter evaluering af forsøg er der valgt ikke at idriftsætte tømning efter det afprøvede fuldmeldersystem.

Bemærkning: Der kommer på sigt en fase II, hvor der ønskes afprøvet andre systemer. Her tiltænkes at afprøve ved boligselskaber.

2.7 STATUS AFFALDSMÆNGDER

Affalds- og ressourceplanen skal understøtte, at de konkrete mål for genanvendelsesprocent for husholdningsaffald og plastemballage nås, ligesom planen skal understøtte en udvikling, hvor mindre affald forbrændes og mere genanvendes eller genbruges direkte.

De relevante måltal fra EU's direktiver, national lovgivning er samlet nedenfor, med status for måltal for Nomi4s ejerkommuner både gennemsnit samt fordelt på de enkelte kommuner.

Opgjort som bilag- 5

Reel genanvendelses procent EU	Mål EU 2022	Mål EU 2025	Mål EU 2030	Mål EU 2035	Status Samlet Nomi4s 2020	Status Samlet Nomi4s 2021	Status Samlet Nomi4s 2022
Husholdningsaffald og Husholdningslignende affald		55 %	60 %	65 %	49-57 %	51-55 %	53-59 %
Plastemballage		50 %	55 %				
Emballage		65 %	70 %				
Reel genanvendelse DK							
Indsamling plast fra husholdninger	60 %						

Model 1.

Reel genanvendelses procent bilag-5.

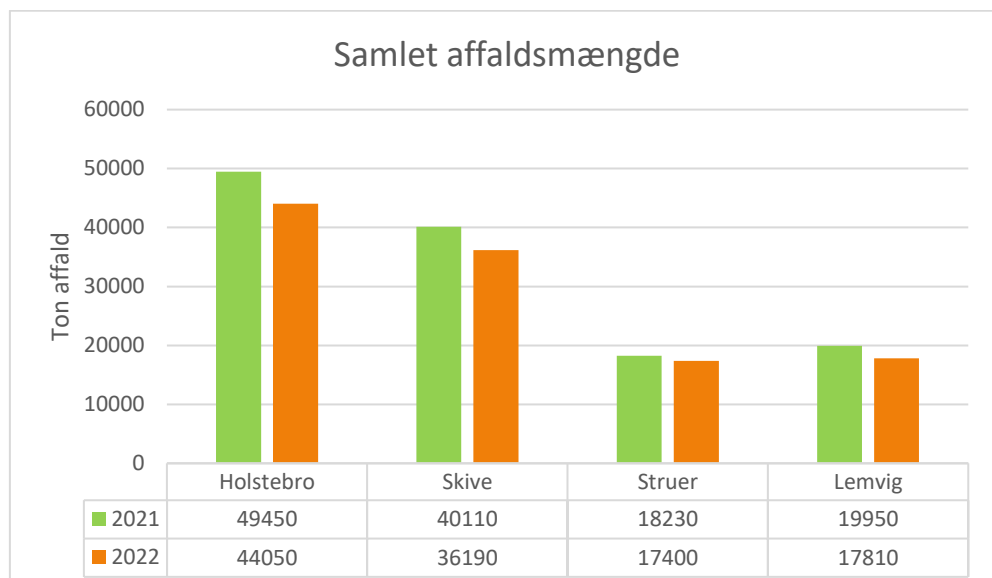
Husholdningsaffald & husholdningslignende affald opdelt på ejerkommunerne.

Nomi4s ejerkommuner	Holstebro	Skive	Struer	Lemvig
2021	50,4 %	51 %	50,3 %	55,1 %
2022	52,9 %	54,1 %	53,9 %	59,2 %

Model 2.

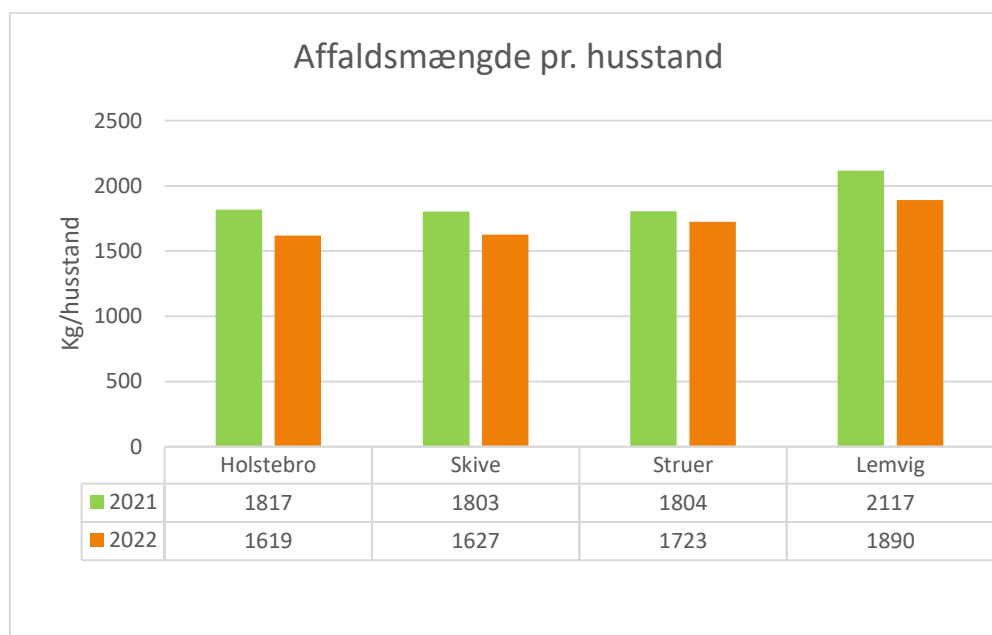
Som det fremgår af ovenstående modeller ses en fremgang i den reelle genbrugsprocent. I forbindelse med udrulningen af de nye affaldsordninger ved borgerne forventer vi en fortsat stigning hen mod 2025 hvor EU kravet er på 55 % reel genanvendelse. Lemvig kommune er den eneste der allerede har opnået EU's 2025 mål.

Samlede mængder husholdningsaffald & husholdningslignende affald opdelt på ejerkommunerne for 2021 og 2022

Model 4.

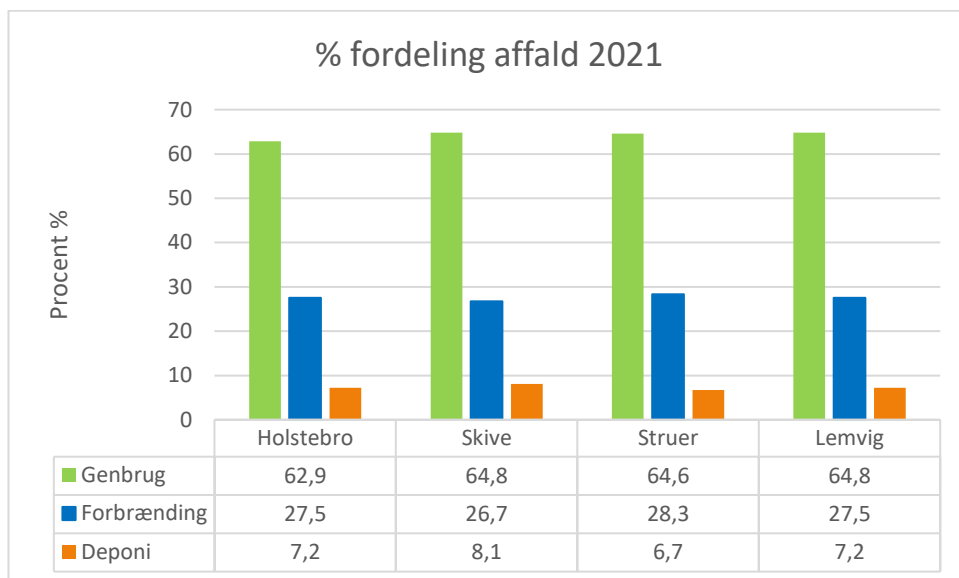
Kg husholdningsaffald & husholdningslignende affald pr. husstand opdelt på ejerkommunerne for 2021 og 2022

Model 5.

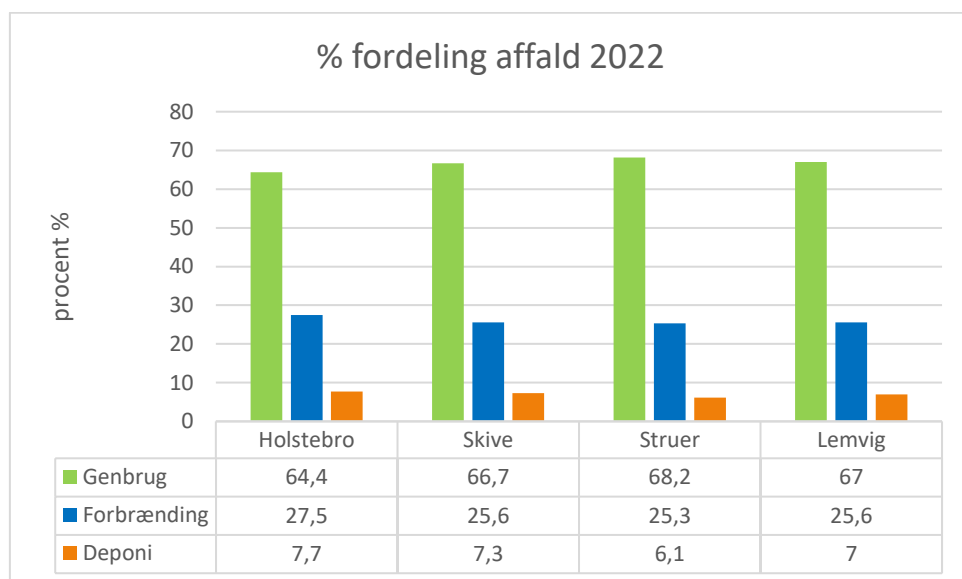
Bemærkninger til model 4 & 5, her ses et fald i affaldsmængderne i alle fire ejerkommuner. Vi oplever blandt borgerne, en bevidsthed omkring forbrugsmønster blandt andet fokus på madspild, mere direkte genbrug og lignende som forventes, at være medårsag til faldet i mængderne.

Fordeling affaldsmængder til genbrug, forbrænding og deponi fra 2021 fordelt på ejerkommunerne

Model 6.

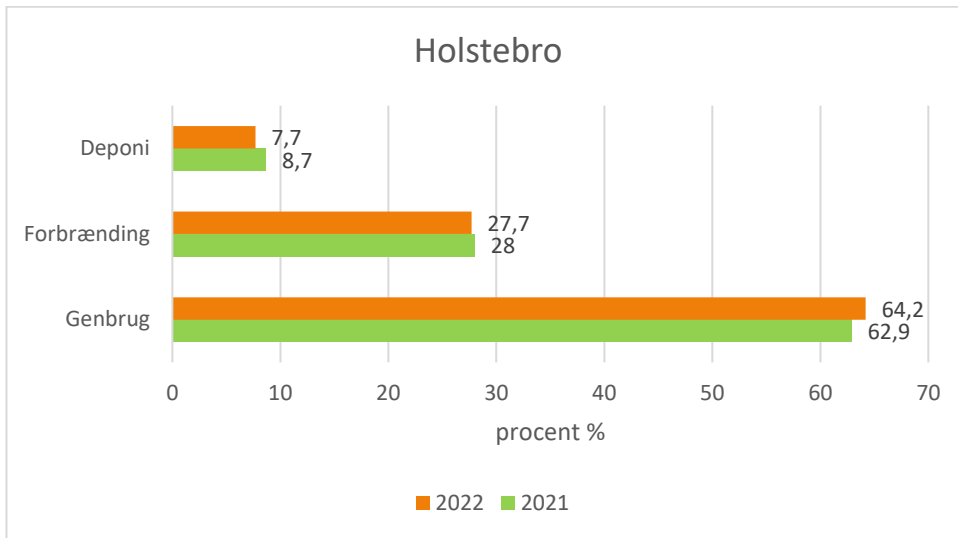
Fordeling affaldsmængder til genbrug, forbrænding og deponi fra 2022 fordelt på ejerkommunerne

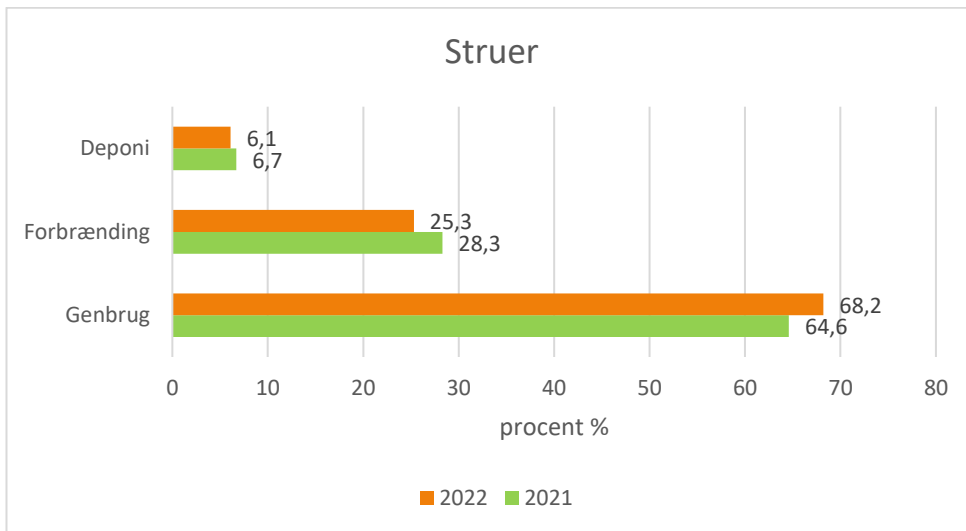
Model 7

Bemærkning til model 6 & 7, deponiprocenten ligger højt, det skyldes der i perioden er modtaget ekstra meget asbest affald til deponi fra øvrige kommuner omkring os. Mange nabokommuner har indført begrænsninger på aflevering af asbest affald. Endvidere bliver der i 2023-2024 optimeret på alle Genbrugspladser med mere/bedre udsortering fra deponifractionen. For at undgå brugere fra kommuner uden for Nomi4s, vil der blive etableret nummerpladeaf-læsere ved samtlige Genbrugspladser.

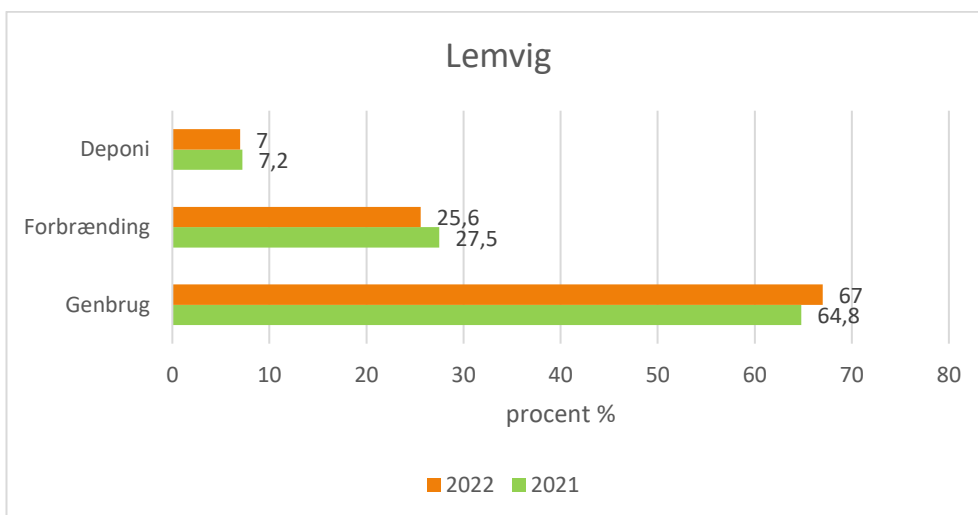
Procent fordeling affaldsmængder til genbrug, forbrænding og deponi kommunevis for 2021 & 2022

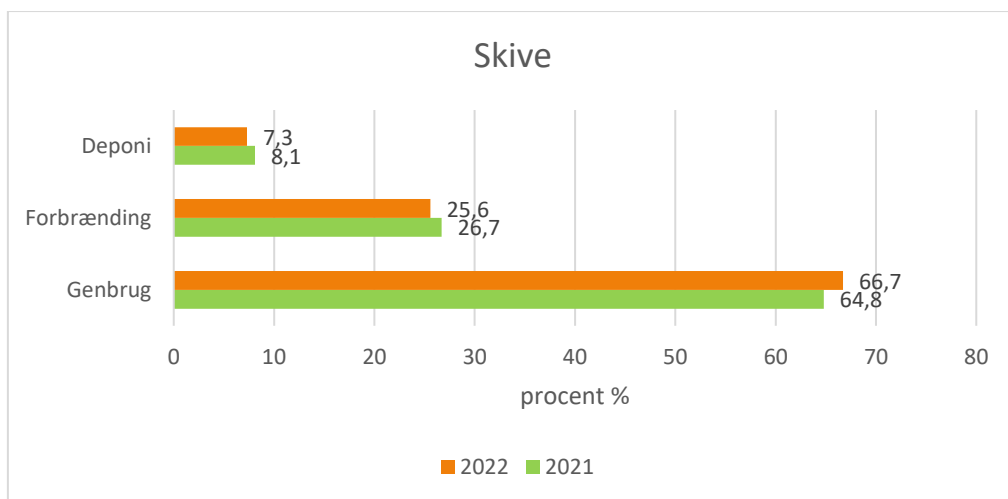
Model 8

Model 9

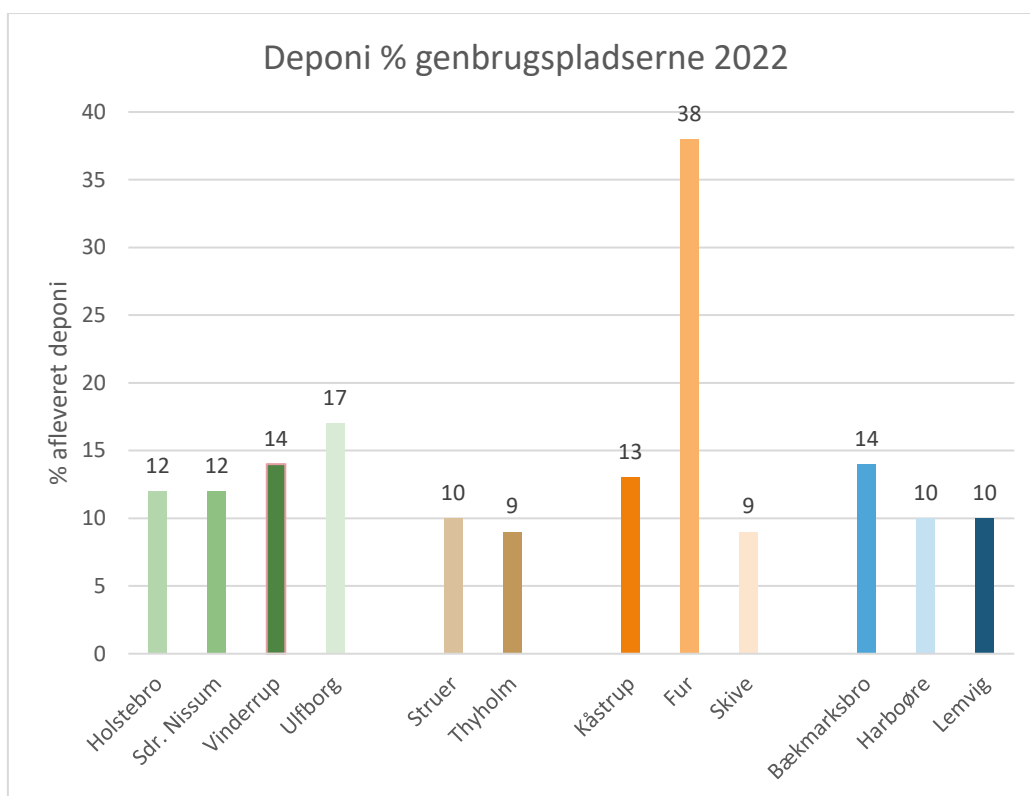

Model 10

Model 11

Fordeling af deponi fra Ejerkommunernes genbrugsplaser 2022

Model 12

Bemærkning til 12, deponiprocenten ligger højt, det skyldes der i perioden er modtaget ekstra meget asbest affald til deponi fra øvrige kommuner omkring os. Mange nabokommuner har indført begrænsninger på aflevering af asbest affald. Endvidere bliver der i 2023-2024 optimeret på alle Genbrugspladser med mere/bedre udsortering fra deponifractionen. For at undgå brugere fra kommuner uden for Nomi4s, vil der blive etableret nummerplade aflæsere ved

samtligte Genbrugspladser. Der er udarbejdet en helhedsplan på genbrugspladsområdet hvor der vil blive fokus på mere og bedre udsortering af deponi, således der vil komme flere nye fraktioner på genbrugspladserne. Det vil blive fulgt tæt det forventes at kunne se i nye beregninger for 2023 ved næste statusopgørelse.

2.8 AFSLUTTENDE BEMÆRKNING

De enkelte indsatsområder i planen skal understøtte **model 1** direkte eller indirekte. Nogle initiativer er meget konkrete og udmøntes i fx en ny proces, som implementeres og følges, mens andre handler mere om holdnings- og adfærdsændringer på længere sigt. Der kan tillige opstå nye muligheder for at indfri målene i planlægningsperioden. Derfor bliver de konkrete tiltag udviklet løbende, og det sikres dermed, at kun tiltag, der giver mening i den aktuelle kontekst, igangsættes.

Næste årlige afrapportering til Nomi4s ejerkommuner, vil blive udarbejdet i september 202

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Lemvig Kommune

SKIVEKOMMUNE

STRUER
KOMMUNE